

Onderzoeksverslag 2025

FISCAAL ECONOMISCH INSTITUUT BV

1 januari 2025 tot en met 31 december 2025

Hierbij wordt verslag gedaan van de publicaties van de wetenschappelijk medewerkers van FEI BV, alsmede van de aan de BV verbonden hoogleraren in 2025. Per medewerker wordt allereerst een overzicht gegeven van ieders publicaties, onderverdeeld in wetenschappelijke en vakpublicaties en annotaties.

Mr. M.P.L. Adriaansen

Wetenschappelijke en vakpublicaties

“Wetteksten Hoger Onderwijs 2025-2026 (redactielid)
Groningen, Noordhoff, 2025

“Inleiding Privaatrecht” (samen met V.A.E.M. Meijers, M.M. Olthof & Th. A. Pouw)
Groningen: Noordhoff, zestiende druk, 2025

Drs. A.W. de Beer

Wetenschappelijke en vakpublicaties

“Belastingplan 2026 en ondernemingen in de agro”
LTB 2025/47

“Verwachte belastingmaatregelen vanaf 2026 voor ondernemingen in de agrosector”
LTB 2025/38

Annotaties

“Geactualiseerd besluit over winst en agrarische sector”
NL Fiscaal 2025/2469

“Te late EIA-aanvraag voor belichtingssysteem bloemenkwekerij fataal voor aftrek”
NL Fiscaal 2025/1521

“HR 81 RO: Bosbouwvrijstelling voor huur bospercelen met natuurbegraafplaats”
NL Fiscaal 2025/745

“Verzamelbesluit lijfrenten en andere periodieke uitkeringen”
NL Fiscaal 2025/490

“Melkveefosfaatrechten aangemerkt als bedrijfsmiddel; vorming HIR mogelijk (1)”
NL Fiscaal 2025/370

“Vormgeving natuurvrijstelling niet van redelijke grond ontbloomt”
NL Fiscaal 2025/131

Overige

Bijdragen aan encyclopedische werken (online)

Commentaar: art. 3.12 en 3.13 Wet IB 2001
NDFR-deel Inkomstenbelasting.

Mr. drs. J. Gruson

Wetenschappelijke en vakpublicaties

"EU Member States Agree on ViDA: A Major Step for the EU VAT System and a Digital Leap for Businesses"

EC Tax Review (2025/1), p. 8-21 (Peer-reviewed) (met M.M.W.D. Merckx)

"Btw-wijzigingen in 2026 en 2027: een zoektocht naar eenvoud boven tariefpolitiek"

BtwBrief 2025/75, p. 3-6

"Access granted: nieuwe richtsnoeren voor virtuele activiteiten"

BtwBrief 2025/68, p. 11-14

"Geactualiseerde Toelichting Tabel I: balanceren tussen voorzichtigheid en voorbarigheid" (met J.F. Heezen)

BtwBrief 2025(40), 7-12.

"Fiscale grenzen in de btw: de fiscale eenheid in de tang van het EU-recht"

BtwBrief 2025(22), p. 3-8 (met F.J. Manzoni)

"Bezint eer ge ontbindt: de btw-gevolgen bij voortijdige contractbeëindiging"

BtwBrief 2025(12), 3-9 (met E.H.S. Lock)

"De noodzaak voor invoering van digitale rapportageverplichtingen in Nederland in het kielzog van Europese ontwikkelingen"

NLF-W (2024/47) (met T. Van Ditshuijsen)

Annotaties

"Palmstråle. VAT exemption follows the customs exemption – Opening the door to the substance-over-form approach in customs case law?"

Highlights & Insights on European Taxation, 2025/251 (met N. Mediratta)

"Geen weigering btw-teruggaaf als apparatuur lidstaat niet fysiek heeft verlaten"

NLF 2025/2283

"Evaluatie btw-vrijstellingen: gemengde resultaten, heroverweging aanbevolen"

NLF 2025/1252

"Intrekking vergunning wegens uit het zicht raken goederen was niet terecht"

NLF 2025/0797

"Besluit onderwijsvrijstelling omzetbelasting [Gewijzigd]"

NLF 2025/0420

"Opzettelijk geen btw aangeven is fraude en leidt tot vergrijpboete"

NTFR 2025/1333

"Vrijgestelde verzekeringsprestaties staan btw-teruggaaf in de weg"
NTFR 2025/1132

"Geen vooraftrek omdat op facturen vermelde bedragen niet in rekening zijn gebracht ter zake van geleverde goederen of diensten"
NTFR 2025/893

"Boekenonderzoek van begin 2014 wekte gerechtvaardigd vertrouwen dat btw-aftrek zou worden toegestaan"
NTFR 2025/329

"Tactisch beheer is niet 'als overheid' uitgeoefend omdat verantwoordelijkheid bij de minister is gebleven"
NTFR 2025/289

"Fictieve levering van elektriciteit door aanbieder van laadpaalabonnementen"
NTFR 2025/104

Overige

"Bewerking artikelsgewijs commentaar bij art. 5, 5a, 5b, 5d en 37e Wet OB 1968"
NLF Kennisbank.

"Bewerking documenten soft law en omzetbelasting"
NLF Kennisbank.

"Bewerking artikelsgewijs commentaar bij art. 6, 6b, 6d, 6g, 6h, 6i, 6j, en 6k"
NDFR, deel Omzetbelasting

F.P.H. van Hal MSc

Wetenschappelijke en vakpublicaties

“De interactiegevolgen van de duale kwijtscheldingswinstvrijstelling in de vennootschapsbelasting” (met M.H.C. Ruijschop)
WFR 2025/128, p. 10 – 21

“De fiscale behandeling van bitcoin: wellicht nog ingewikkelder dan de techniek achter cryptoactiva” in: Omzien met bewondering. Vooruitzien met nieuwsgierigheid. Jubileumbundel in verband met het 100-jarige bestaan van de Vereniging voor Belastingwetenschap (Rotterdam, 2025), p. 135 – 143

Overige

Boekbijdrage

“Compendium vennootschapsbelasting” (met R.P. van den Dool, M. Nieuweboer, M.C. de Graaf, E.J.W. Heithuis en M. Maatoug)
Deventer: Wolters Kluwer 2025, vierentwintigste druk, 724 p.

Mr. T.C. Hoogwout

Wetenschappelijke en vakpublicaties

“Wezensvreemde elementen in de successiewet 1956”
ftV 2025/1

“Preferente aandelen en de doorschuif- en bedrijfsopvolgingsregeling vanaf 1 januari 2026”
ftV 2025/18

“Vier jaar na het Kerstarrest van 24 december 2021 en een sneeuwbeleffect van rechtsvragen”
ftV 2025/36

“Verzekeringsuitkering en huwelijkse voorwaarden, met een verplicht wederkerig finaal verrekenbeding of (algehele) huwelijksgoederengemeenschap?”
VFP 2025/33

“Wet tegenbewijsregeling box 3”
Tf Tijdschrift Familiebedrijven, juli 2025

“Het is lente in de ogen van de doktersassistente”
REP 2025/7

Annotaties

“Schenking door in algehele gemeenschap van goederen gehuwde schenker”
Jef 2025/147: Hoge Raad 5 september 2025, nr. 24/02886, ECLI:NL:HR:2025:1238

“Box 3-heffing over overlijdensschade en niet-gerealiseerde vermogenswinsten”
NLF 2025/0001

“Vaststelling box 3-heffing voor eigenaar Hedwigepolder”
NLF 2025/0002

“Kwijtschelding van schuld door ex-echtgenote kwalificeert als schenking”
NLF 2025/0091

“Kamerbrief toekomstig stelsel box 3”
NLF 2025/0244

“Kamerbrief over onderzoek naar vermogen in familiestichtingen”
NLF 2025/0531

“Wetsvoorstel ‘Wet tegenbewijsregeling box 3’ bij Tweede Kamer ingediend”
NLF 2025/0638

“Dementerende vader was ook partij bij schenking; juiste aanslag erfbelasting”
NLF 2025/0903

“Nota’s n.a.v. het verslag en wijziging ww. ‘Wet tegenbewijsregeling box 3’”
NLF 2025/1095

“Wetsvoorstel ‘Wet werkelijk rendement box 3’ ingediend bij Tweede Kamer”
NLF 2025/1157

“Gedeeltelijke terugname BOR is terecht; niet voldaan aan voortzettingsvereiste (1)”
NLF 2025/1200

“Besluit ANBI”
NLF 2025/1460

“Rechtsherstel; vaststelling box 3-inkomen op basis van werkelijk rendement”
NLF 2025/1518

“Kabinet dicht belastinglek in box 3 bij obligaties”
NLF 2025/1797

“Wetsvoorstel ‘Wet werkelijk rendement box 3’; nota n.a.v. het verslag”
NLF 2025/1877

“APV-regime niet strijdig met artikel 1 EP en artikel 14 EVRM”
NLF 2025/2044

“Ook ongerealiseerde waarde goudbaar behoort tot het box 3-inkomen”
NLF 2025/2045

“Wijziging verdeling box 3-grondslag na collectieve uitspraak: A-G schetst ruimte”
NLF 2025/2549

“Dividenduitkering aan erfgenaam onbelast regulier voordeel op grond

van artikel 4.12a Wet IB 2001 (1)”
NLF 2025/2550

“Uitbreiding gelijkgestelde kinderen”
NLF 2025/0116

“Bedrijfsopvolgingsregeling; maatregelen die geen doorgang vinden”
NLF 2025/0133

Overige

Commentaar: art. 4.12 t/m 4.46 Wet IB 2001
NLF Kennisbank

Commentaar: art. 47 t/m 51 Besluit voorkoming van dubbele Belasting 2001
NLF Kennisbank

Commentaar: art. 11, 21, 35b, 35c, 35d, 35e, 35f SW 1956
NDFR deel Successiewet

Dr. L.C. van Hulten

Wetenschappelijke en vakpublicaties

“De introductie van het begrip ‘kwalificerende eenheid’ in de bronbelasting”
WFR 2025/139 (met S.H.J.P. Adriaans)

“Verdragsinterpretatie in het Verenigd Koninkrijk: inzichten vanuit meerdere perspectieven”
WFR 2025/174 (met M.J. van Hulten)

“Het 3-jarige jubileum van Treaty Application for Companies in a Group”
WFR 2025/284

“De impact van het Unierechtelijke misbruikleerstuk op de vennootschaps- en dividendbelasting: de stand van zaken na de arresten over de Belgische houdstervennootschappen”
WFR 2025/295

Annotaties

Conclusie A-G Koopman 25 april 2025, 24/03206, ECLI:NL:PHR:2025:500.
Woonplaatsbegrip is niet aan herijking of nadere invulling toe
NLF 2025/1104

Rechtbank Noord-Holland 27 juni 2025, 21/5013, ECLI:NL:RBNHO:2025:10749.
Toerekening vermogen van VS-trust; voorkoming dubbele belasting
NLF 2025/2346

Overige

Lezingen, expertmeetings, paneldebatten – Nationaal

Presentatie over 'Misbruik bij bronbelastingen' bij het 33e Maastricht Fiscaal Symposium 'Bestrijding van misbruik in de vennootschapsbelasting en bij bronbelastingen' - 7 november 2025.

Debater bij de Debatmiddag Vereniging voor Belastingwetenschap over het rapport 'Toekomst winstbelastingen?' - 24 september 2025.

Boeken nationaal

"Internationaal belastingrecht"

WoltersKluwer: Deventer 2025, vijftiende druk (met P. Kavelaars en T.M. Vergouwen)

Boekbijdragen nationaal

"Antimisbruikbepalingen in de belastingverdragen en in de nationale wet: steeds uniformer", in R.K. Bane et al (eds.), Omzien met bewondering Vooruitzien met nieuwsgierigheid"

Vereniging voor Belastingwetenschap: Rotterdam 2025.

Boekbijdragen internationaal

Country report - The Netherlands', in G. Maisto (ed.), The Non-Discrimination Provision in the OECD Model

(EC and International Tax Law Series, vol. 22), Amsterdam: IBFD 2025 ((met J.J.A.M. Korving)'.

Bijdragen aan encyclopedische werken (online)

Commentaar: art. 17, 17a, 18 en 19 Wet VpB 1969
NLF Kennisbank

Commentaar: art. 4 Wet DB 1965
NLF Kennisbank

Commentaar: art. 1.1 t/m 6.4 Wet BB 2021.
NLF Kennisbank

Prof. dr. P. Kavelaars

Wetenschappelijke en vakpublicaties

"Internationaal belastingrecht"

WoltersKluwer, Deventer, 2025, vijftiende druk, 535 p. (met L.C. van Hulten en M. Vergouwen)

"Inkomstenbelasting"

WoltersKluwer, Deventer, 2025, eenentwintigste druk, 961 p. (samen met E.J.W. Heithuis en B.S. Schuwer)

“Het pokopoko-beginsel (opinie)”
NLF-Opinie 2025/4

“Verleden, heden en toekomst van box 3”
MBB 2025/27, p. 5-15

“Schenken en erfenissen zijn inkomen”
In: N. Gubbels, M. Hoogeveen en S. de Wijkerslooth Lhoëst (red.), Van Vijfeijkenbundel, Wolters Kluwer, Deventer, 2025, p. 295-305 (liber amicorum Inge van Vijfeijken)

“Schenken en erfenissen zijn inkomen”
NTFR 2025/924, p. 1-3 (column)

“Invoeren winstbelasting een goede zaak”
In: N. den Heyer en R. Zwart (red.), Kroniek van een gebroken belofte, ADCaribbean, p. 130-137

“Driehoeksverhoudingen en verdragstoepassing”
TFO 2025/200/4, p. 20-25

“Premieheffing volksverzekeringen”
WFR 2025/267, p. 9-11 (column)

“BEFIT en HOTS gewogen”
In: Irene Burgers, Raymond Adema, Martin Boer (red.), Fiscale Wegwijzers voor Professor Bouwman (Liber amicorum Bouwman), SDU, Den Haag, p. 115-122

“Caribische fiscale franje”
WFR 2025/227, p. 4-5 (column)

Annotaties

“Premiekorting bij opvolgende dienstbetrekkingen”
HR 13 juni 2025, 24/02379, BNB 2025/91c*

“Toepassing substantieelcriterium”
HvJ 4 september 2025, C-203/24, BNB 2025/125* (KN)

Prof. mr. dr. M.M.W.D. Merkx

Wetenschappelijke/vakpublicaties

“Interest Payments in Case of Amounts Levied in Breach of Union Law: An Analysis Based on Three Recent CJEU Judgments in the Field of VAT”
Intertax. 53, 4 Feb 2025, 2, p. 193-204 12 p.

“EU Member States Agree on ViDA: A Major Step for the EU VAT System and a Digital Leap for Businesses” met Gruson, J.
EC Tax Review. 34, 1, 14 Feb 2025, p. 8-21 14

“E-invoicing en digital reporting: morgen is vandaag!”
NLF-W 2025/16

“Recent geïntroduceerde boekhoud- en informatieverplichtingen versus het EU-Handvest: Knabbelt het hongerige datamonster aan de fundamentele rechten?”
MBB, 10, 25 Jul 2025, p. 27-51 25 p., 2025/33.

“E-commerceregels op de schop: meer verantwoordelijkheid voor leveranciers, platformen en hun vertegenwoordigers”
BTW-bulletin. 2025 7/8, 7 Aug 2025, p. 14-16 3 p., 2025/64.

“Navigating the Risks of the Use of Digital Reporting and E-invoicing in the Age of Advanced Fraud Detection”
EC Tax Review. 34, 5, p. 186-200. 15 p. met Luna Calzado, B., 25 Sept 2025

“Btw-heffing bij TP-correcties: de nieuwe realiteit”
BTW-bulletin. 2025, 11, 93 met Mobach, L., 22 Oct 2025

“Vrijgesteld onderwijs, cultuur en sport: ook in het buitenland?”
MBB. 14, 31 Oct 2025, p. 21-29 9 p., 2025/43.

Annotaties

“Mag een klein belastingverlies van btw een volledige btw-correctie blokkeren?”
NLF. 2025/8

“Dranken Van Eetvelde. Joint and several liability for VAT payment”
Highlights & Insights on European Taxation. 2025, 1, 15 p., 2025/1.(Dranken van Eetvelde; 12/12/24, ECLI ID: ECLI:EU:C:2024:1027), 10 Feb 2025

“Territoriale begrenzing fiscale eenheid niet in strijd met unierechtelijke vrijheid van vestiging en/of dienstenverkeer”
BNB 2025/29

“Internetveiling voor consumenten; btw-prestatie bij nietverzilvering winnend bod”
NLF 2025/0533

“Besluit administratieve verplichtingen omzetbelasting”
NLF 2025/1097

“L (Petits envois non commerciaux). VAT exemption for small non-commercial consignments from third country private persons”
Highlights & Insights on European Taxation. 2025, 2025/212.(L (Petits envois non commerciaux); 8/05/25, Case number: C-405/24), 4 Aug 2025

“Implementatie Richtlijn Btw in het digitale tijdperk inzake de platformeconomie”
NLF 2025/2123

“Xyrality. VAT liability. Not the original provider but marketplace operator deemed supplier in cross-border electronic services”
Highlights & Insights on European Taxation. 2025, 11, 327.(XYRality; 9/10/25, ECLI ID: ECLI:EU:C:2025:764), 28 Nov 2025

“Btw-regels bij leveringsketen van vier partijen”
NLF 2025/2555

Drs. M.T. E. Robben

Wetenschappelijke en vakpublicaties

“Woningcorporaties als Pijler 2-exces?”
Column gepubliceerd op 16 mei 2025 op taxlive.nl.

Annotaties

Meegewerkt aan aantekening bij Conclusie A-G Wattel 24 oktober 2025,
ECLI:NL:PHR:2025:1146, V-N 2025/55.11

Meegewerkt aan aantekening bij conclusie A-G Wattel 29 augustus 2025,
ECLI:NL:PHR:2025:904, V-N 2025/44.

Uitvergroot ‘Knellende OWR-formaliteit’ opgenomen in V-N 2025/39.0 en gepubliceerd
op taxlive.nl.

Meegewerkt aan aantekening bij Hof Arnhem-Leeuwarden 8 april 2025,
ECLI:NL:GHARL:2025:2132, V-N 2025/38.11.

M.T.E. Robben, ‘Onredelijk ogende overdrachtsbelastingheffingsmaatstaf’, NLF-W
2025/13.

Uitvergroot ‘Merkwaardiger indexatiedifferentiatie’ opgenomen in V-N 2025/18.0 en
gepubliceerd op taxlive.nl

Meegewerkt aan commentaar bij Eindejaarsbesluit 2024 (onderdeel splitsingsvrijstelling),
V-N 2025/4.2.1

Aantekening bij Hoge Raad 20 september 2024, ECLI:NL:HR:2024:1243, FED 2024/123.

Promotieonderzoek

Onderzoek naar de fiscaal-economische aspecten van de woningmarkt

Behalve bovenstaande publicaties leverden in 2025 medewerkers van FEI BV bijdragen als:

(Hoofd)redacteur:

- Mr. M.P. L. Adriaansen, Wetteksten Hoger Onderwijs, Groningen, Noordhoff, 2025-2026
- Mr. M.P.L. Adriaansen, Inleiding Privaatrecht (redactie), Groningen, Noordhoff, 2025
- Mr. M.P.L. Adriaansen, Inleiding Privaatrecht (auteur), Groningen, Noordhoff, 2025
- Mr. T.C. Hoogwout (Civiel & Fiscaal Tijdschrift Vermogen, SDU)
- Mr. T.C. Hoogwout NL Fiscaal kennisbank SW
- Prof. dr. P. Kavelaars (Pensioenbrief, Tijdschrift Fiscaal Ondernemingsrecht, Tijdschrift voor Pensioenvraagstukken; NL Fiscaal weekblad, NL Fiscaal kennisbank Inkomstenbelasting, kennisbank Dividendbelasting en Bronbelasting, Maandblad Belastingbeschouwingen)
- Prof. mr. dr. M.M.W.D. Merx (Fiscaal Tijdschrift FED, Maandblad Belastingbeschouwingen en NLFiscaal)
- L.C. Hulten: Weekblad Fiscaal Recht, NL Fiscaal kennisbank Internationaal Belastingrecht

Vaste medewerker:

- P. Kavelaars: WFR
- M.M.W.D. Merx: WFR
- T.C. Hoogwout: TF-Tijdschrift Familiebedrijven
- A. de Beer: Land- en tuinbouwbuletin (LTB)

Annotator rechtspraak in:

- P. Kavelaars: BNB en NL Fiscaal Weekblad
- M.M.W.D. Merx: BNB, NL Fiscaal Weekblad, Fiscaal Tijdschrift FED
- M.T.E. Robben: Vakstudie-Nieuws en Fiscaal Tijdschrift FED
- J. Gruson: NL Fiscaal Weekblad en NTFR
- T.C. Hoogwout: NL Fiscaal Weekblad
- L.C. van Hulten: NL Fiscaal Weekblad en Fiscaal Tijdschrift FED
- A. de Beer: NL Fiscaal Weekblad

Columnist:

- M.M.W.D. Merx: Taxlive
- M.T.E. Robben: TaxLive

Overige:

- A. de Beer: lid van de redactieraad van MFAS
- L.C. van Hulten: bestuurslid Vereniging voor Belastingwetenschap en lid van de commissie 'Gelieerdheid in het belastingrecht' van de Vereniging voor Belastingwetenschap, docent NOB
- P. Kavelaars: wetenschappelijk directeur FEI BV, statutair directeur EFS BV, dagelijks bestuurslid Vereniging voor Belastingwetenschap, voorzitter PAOB, bestuurslid Stichting J.H. Christiaanse
- M.H.M. Smeets: secretaris/penningmeester PAOB